

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 1411/05
05.10.2005. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Војимира Цвијовића, председника већа, Браниславе Апостоловић, Јованке Кажих, Миломира Николића и Мирјане Грубић, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против тужене ББ, чији је пуномоћник ВВ, адвокат, ради измене одлуке о поверавању малолетне деце, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Окружног суда у Суботици Гж.бр.903/2004 од 29.12.2004. године, у седници одржаној 5.10.2005. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Окружног суда у Суботици Гж.бр.903/2004 од 29.12.2004. године и пресуда Општинског суда у Суботици П.бр.233/2003 од 15.7.2004. године и предмет се враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Суботици П.бр.233/2003 од 15.7.2004. године делимично је усвојен тужбени захтев, па је измењена одлука из пресуде Општинског суда у Суботици П.бр.1725/00 од 19.9.2001. године, тако што су заједничка деца парничних странака малолетна ГГ. године и малолетна ДД године поверена на чување и васпитавање тужиоцу, а тужена обавезана да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне ГГ плаћа 12%, а малолетне ДД 10% од своје бруто зараде. Одржавање личног контакта мајке и деце је уређено сваког викенда од петка од 15 часова до дана недеље до 19 часова, затим за време верских и државних празника наизменично, 15 дана у континуитету током зимског школског распуста и 30 дана у континуитету током летњег школског распуста тако што ће мајка преузимати децу из домаћинства оца и враћати их на исто место. Одлучено је да свака страна сноси своје трошкове поступка.

Одлучујући о жалби тужене, Окружни суд у Суботици је пресудом Гж.бр.903/2004 од 29.12.2004. године одбио жалбу тужене као неосновану и првостепену пресуду потврдио.

Против наведене пресуде Окружног суда у Суботици тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући пресуду Окружног суда у Суботици, на основу овлашћења из члана 386. ЗПП Врховни суд је нашао да је ревизија тужене основана.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да су деца странака бракоразводном пресудом П.бр.1725/00 од 19.9.2001. године поверена на чување и васпитање туженој као мајци, а тужилац је као отац обавезан да плати издржавање за децу. Након развода брака тужена се са децом настанила на адреси у ЋЋ, у мањој двособној стамбеној згради која је делимично задовољавала потребе живљења. Током 2003. године тужена је заменила део куће ЋЋ за кућу у ЕЕ, где је због реновирања те куће прешла да живи код својих родитеља у кући која је троспратна, а у заједници живе родитељи тужене, бака и брат. Тужена и две девојчице користе собу за спавање, а преко дана деца бораве код баке и брата тужене. Тужена је од прекида брачне заједнице са тужиоцем, мењала четири посла, и тренутно ради у ЖЖ у две смене од 6 до 15 часова и поподне од 15 до 23 сата. Тужилац је запослен у ЗЗ, за прва три месеца 2003. године остварио је просечну нето зараду од око 19.000,00 динара. Живи у породичној спратној стамбеној кући, где приземни део користе његова мајка која је пензионерка и доброг здравственог стања, а спратни део куће користи тужилац. Тужилац се више пута обраћао Центру за социјални рад због примедби на однос мајке према деци у том смислу да је нашао обе девојчице на улици саме, да је старија ГГ водила млађу ДД из обданишта, а да кући никога није било и да је након једног сата чекања их одвео својој кући, затим сталне примедбе на одржавање личне хигијене деце и неадекватну бригу о здравственом стању деце.

Нижестепени судови су утврдили да тужена због несређеног начина живота након прекида брачне заједнице, услед честих промена посла рада у сменама, несређених стамбених прилика у протеклом периоду није у могућности да на адекватан начин води бригу о деци иако и даље стоји оцена да су оба родитеља подобна да воде бригу о деци, па су утврдили да су испуњени услови за измену одлуке из члана 125. Закона о браку и породичним односима.

Врховни суд налази да се одлуке нижестепених судова о поверавању и издржавању малолетне ГГ и ДД, не могу прихватити са сигурношћу као правилне, обзиром да је због непотпуно утврђеног чињеничног стања материјално право неправилно примењено.

По ошени Врховног суда, подел околности којима су се нижестепени судови руководиоци у поношењу

По одлуци Правног суда, поред обавеза којима су се нижестепени судови руководили у доношењу одлуке о поверавању малолетне деце, пропуштено је да се у поступку испита које су то околности наступиле које су довеле до промене у начину живота мајке, обзиром да је здравствено стање деце за сада добро, да старија девојчица има добар успех у школи, а да се млађа адекватно прилагодила условима у забавишту. Није утврђено да ли интерес деце налаже да се повере оцу на чување и васпитање, имајући при том у виду емоционални однос малолетне деце према мајци. У интересу малолетне деце за њихов правилан и неометан психофизички развој је да се ове чињенице утврде и буду предмет оцене код одлуке о поверавању, обзиром да не произилази из побијаних одлука да тужена није у могућности да организује дневну активност деце, као и друге обавезе које произилазе из њених родитељских обавеза.

Како у поступку ове чињенице нису испитане, а од значаја су за правилну примену материјалног права, то се основано у ревизији тужиле указује да због погрешне примене материјалног права чињенично стање није потпуно и правилно утврђено, па су са ових разлога укинута обе нижестепене одлуке у погледу одлуке о поверавању малолетне деце. Како од одлуке о поверавању зависи одлука о издржавању и уређењу личног односа родитеља малолетном децом, то су укинута нижестепене одлуке и у овом делу.

У поновном поступку првостепени суд ће руководећи се пре свега интересима малолетне деце испитати преко психолога при надлежном центру за социјални ради или вештачењем преко вештака за дечију психологију у којој је мери недовољно посвећена пажња здравственим проблемима деце, њихову организацију дневне активности, у зависности од смена и рада мајке, затим стамбене прилике, и укупне услове за даљи психофизички развој. Пошто првостепени суд поступи по наведеном, донеће нову одлуку о поверавању и издржавању малолетне деце као и уређењу личног односа родитеља са њима.

Са изнетих разлога, Врховни суд је у складу са одредбом члана 357. став 2. и 3. Породичног закона ("Сл. гласник РС" 18/2005) а на основу члана 395. став 2. ЗПП одлучио као у изреци овог решења.

Применом одредбе члана 491. став 4. ЗПП ("Службени гласник Републике Србије" број 125/04 од 22.11.2004. године, који је ступио на снагу 23.2.2005. године) Врховни суд је одлучио о ревизији по правилима парничног поступка која су важила до ступања на снагу овог Закона.

Председник већа-судија,

Војимир Цвијовић, с.р.

За тачност отправка

ИЈ